

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1886

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fâșiile, în cari li s'a trimis diarul până acum.

Administrațiunea diarului

„Tribuna“.

Sibiu, 21 Iunie st. v.

Dilele aceste s'a petrecut în viața publică a Ardealului o schimbare, care ar pute să ne ducă foarte departe.

Încă de mult se vorbește despre fel de fel de încercări de apropiere între Sași și guvern ori, mai bine zis, între conștienții noștri sași și cei maghiari.

Am spus în mai multe rânduri, că ne vom bucura, dacă încercările aceste vor isbuti potrivit cu interesele culturale ale Sașilor și fără-ca înțelegerea dintre Sași și Maghiari să aibă caracterul unei alianțe anti-române, căci ceea-ce dorim noi e păcnică conviețuire, eară nu o nouă fașă în lupta socială, care atât de mult ne strică tuturora.

Aflăm acum, că apropierea s'a făcut.

Nu scim, care sunt condițiunile, în care s'a făcut; din cele ce scim însă, vrând nevrând ajungem la concluziunea, că conștienții noștri sași se află pe o clină după părerea noastră anume pentru ei foarte primejdioasă.

În numărul dela prima Iulie „*Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt*“ anunță pe ceterorii sei, că dl Henric Häner, redactorul de până acum s'a retras, ear' în proximal număr același diar publică un prim-articol despre „Solidaritatea intereselor economice“.

Aflăm din acest articol, că trei dintre fruntașii partidului național săsesc, d-nii Dr. Carol Wolff, profesorul Martin Schuster și Dr. Oscar Meltz au fost țilele aceste la Cluj, unde au conferat în mod confidențial cu câțiva fruntași maghiari asupra unor cestiuni economice.

Resultate practice n'au avut aceste conferențe. S'a hotărât numai, că se vor face memorande și petițiuni, care urmează să fie recomandate și spriginite din ambele părți. Nu ne pronunțăm dar' deocamdată asupra importanței înțelegerilor luate în conferențele dela Cluj, mai ales că nu ne sânt cunoscute nici amănuntele discuțiunilor.

E vorba în tesă generală de solidaritatea intereselor economice.

Am dori să scim față cu cine.

Interesele economice ale Sașilor sânt identice cu ale Maghiarilor, — așa ni se spune.

Conștiența acestei indentități de interese nu s'a deșteptat însă decât sub presiunea situațiunii create prin războiul vamal declarat de România.

O înțelegem aceasta, nu înțelegem însă, de ce sânt identice numai interesele Sașilor și ale Maghiarilor. Noi Românii, n'avem și noi interese economice? nu suferim și noi în urma războiului vamal? interesele economice ale noastre nu sânt oare și ele identice cu ale celorlalți conștăteni ai noștri?

Sașii și Maghiarii, înțelegându-se numai ei între ei, dăm cu bănuială, că ne identifică cu frații noștri din România și că lupta economică, pentru care se pregătesc, e îndreptată în prima linie contra noastră.

De mult acum și Sașii și Maghiarii din Ardeal se plâng, că le este foarte greu să susțină lupta economică față cu Româ-

nimea, că le luăm pământul de sub picioare, că-i scoatem din satele lor, că ne ridicăm încetul cu încetul din miseria, în care ne-au ținut până la 1848. Nu vom cerceta, dacă sânt ori nu întemeiate plângerile aceste. Un lucru e pus mai presus de toată discuțiunea: că în virtutea legilor economice trebuie să înaintăm mai repede ca Sașii și Maghiarii, fiindcă ei erau bine situați, când s'a început concurența liberă, eară noi ne aflăm la cea mai de jos treaptă în scara dezvoltării economice.

Am dori acum să scim, dacă nu cumva Sașii vor să se unească cu Maghiarii, ca prin legi echivoce și prin măsuri piezișe statul ungar să pună stavilă înaintării noastre economice.

Idea, acum la anul 1886, ar fi pe cât de absurdă, pe atât de primejdioasă, căci ea, urmărită cu consecuență, n'ar pute decât să ne ducă la o stare ca cea din Irlanda. Și Sașii au avut în timp de atâtea sute de ani destule ocațiuni de a se convinge, că Românul e bun să trăiesci bine cu el, dar' foarte rău e, când îi impui lupta economică.

Nu înțelegem, în adevăr, ce caută cestiunea comasărilor în discuțiunile unei conferențe întrunite sub presiunea războiului vamal cu un stat vecin, și conștătenii noștri sași ar face foarte bine, dacă ne-ar da explicațiuni în privința aceasta.

Interesele noastre culturale sânt identice cu ale lor și de aceea am stăruit totdeauna și stăruim și acum în simpatiiile noastre pentru dînșii, și totdeauna îi vom sprigini cu toată căldura. Ar fi dar' o cestiune de tact politic din partea lor să nu ne facă pozițiunea de tot grea prin accentuarea unor conflicte economice, care se pot rezolva mai lesne prin bună învoială, decât prin lupte, pentru care noi dispunem de mai multe puteri vii ca dînșii.

Puțini la număr și obosiți de luptă, Sașii fac bine, dacă intră la învoială cu guvernul, să bage însă bine de seamă, că se nu-și sacrifice interesele culturale și se nu se strice cu Românii, căci în ziua, când Românii nu-i mai susțin, Maghiarii

nu mai stau de vorbă cu dînșii, ear' Românii susțin numai pe nisce Sași, care, lup-tând pentru păstrarea culturii germane aici în Carpați, accentuează caracterul poliglot al patriei comune.

Congresul național-bisericesc gr.-or.

Raport special al „Tribunei“.

Ședința XII dela 2 Iulie st. n. 1886.

Ședința se deschide la 9 oare înainte de amiazi și se autentică protocolul ședinței premerse.

Concediile cerute pe restul sesiunii se dau deputaților I. Goldiș și Sim. Popescu.

Presidiul prezintă:

1. Raportul consistorului metropolitan în privința regulării afacerilor interne ale consistorului metropolitan;
2. raportul consistorului metropolitan în cestiunea înființării unei preparandii de fete;
3. raportul consistorului metropolitan în privința înființării unei academii teologice;
4. raportul consistorului metropolitan în privința regulării afacerilor episcopesci;
5. petițiunea comitetului parohial din Nadoș în cauza unui ajutor de 200 fl. votat de consistorul archidiececan;
6. raportul consistorului metropolitan din partea delegațiunii congresuale pentru despărțirea ierarhică;
7. rugarea lui David P. Simon et cons. în privința dreptului de apelație în tractul Lipovei.

Toate aceste exhibite se transpun respectivelor comisiuni.

Dr. Ioan Popu face următoarea interpe-lare: La 1881 Nr. 89 protocolar s'a propus, ca rapoartele consistorului metropolitan să se tipărească în mai multe exemplare și să se împăr-tească între deputați. Văd că aproape nici un raport nu este tipărit; întreb, de ce nu s'a tipărit?

Presidiul: Numai astfel de rapoarte sânt de a se tipări, care privesc regularea organizării interne, alte rapoarte nu s'au fost obiceiuit a se tipări; și nici nu există o astfel de dispozițiune în regulamentul pentru afacerile interne ale consistorului metropolitan.

Dr. I. Popu: Îmi rezerv dreptul, de a face o propunere de urgență.

Dr. Roșu face următoarea propunere: Considerând, că la îndeplinirea posturilor vacante de învățători la școalele mixte sârbesco-romănesce se aplică astfel de învățători, care nu știu românește, — să se facă o reprezentațiune la guvern, prin care să se ceară aplicarea astorfel de învățători, care cunosc limba română.

Se transpune comisiunii școlare.

Foița „Tribunei“.

Poeți și critici.

De T. Maiorescu.

(Urmare și fine.)

Poetul este mai întâiu de toate o individualitate. Dela aceleași obiecte chiar, despre care noi toți avem o simțire obișnuită, el primește o simțire așa deosebit de puternică și așa de personală în gradul și în felul ei, încât în el nu numai că se acumulează simțirea până a sparge limitele unei simple impresii și a se revêrsa în forma estetică a manifestării, dar' însăși această manifestare reproduce caracterul personal, fără de care nu poate exista un adevărat poet.

Din multe părți ale lumii primește poetul rațele de lumină, dar' prin mintea lui ele nu trec pentru a fi stinse sau pentru a eși cum au intrat, și se răsfâng în prisma, cu care l'a înzestrat natura, și ies numai cu această răsfângere și colorare individuală.

Altfel descrie lumea Goethe, altfel o descrie Heine, altfel Leopardi, altfel Victor Hugo, deși cu toții au primit impresii dela aceeași lume.

Voltaire a fost foarte capabil de a exprima lumea conform prisme sale personale, dar' s'a arătat incapabil de a simți exprimarea lumii eșită din prisma lui Shakespeare.

Căci prisma poetului este menită a răsfângere rața directă a luminei, dar' nu este menită a mai răsfângere rața odată răsfântă de o prismă străină.

Aceasta însemnează individualismul poetului. Criticul din contră, precăt este mai puțin impresionabil pentru însași lumina directă a obiectelor (din care causă nici nu se închiagă în el vre-o senzație a lumii până la gradul de a cere manifestare în forma poetică), pre atât este și mai puțin individual. Căci criticul este tocmai foarte impresionabil pentru rațele răsfângere din prisma altora, și individualitatea lui este dar' consumată în înțelegerea și simțirea altor individualități.

Criticul este din fire transparent; artistul este din fire refractar.

Esența criticului este de a fi flexibil la impresiile poezilor; esența poetului este de a fi inflexibil în propria sa impresie.

De aceea criticul trebuie să fie mai ales nepărtinitor; artistul nu poate fi decât părtinitor.

Nu este dar' chemat dl Barbu Ștefănescu, nu este chemat dl Vlăduț, a cărui prismă este poate înrudită cu a lui Eminescu (și am dori să nu-i fie prea înrudită, ci să-și păstreze individualitatea), nu sânt ei chemați să judece pentru public lucrarea poetică a d-lui Alexandri în genul ei propriu. Această sarcină să ni-o lase nouă publicului, care, neavând înșine o individualitate

poetică pronunțată, sântem mai lesne primitori pentru tot ce este lumină în felurimea manifestării ei.

Junii noștri poeți sânt chemați a-și exprima, fiecare în propria sa formă, simțirile primite direct dela lumea reală, dar' nu a-și slăbi această lucrare creatoare prin priviri dealături spre o altă lume subiectivă. Puterea lor intelectuală trebuie întrupată în opere de artă și nu mistuită în elaborări de critică.

Dacă observările de mai sus sânt legitime în teorie, ele se legitimează îndată și în practică; și cu aceasta trecem la o scurtă privire a poziției lui Alexandri în literatura română de astăzi.

Îndrăgim conferența d-lui Vlăduț, în partea relativă la antitesa între poeziile lui Eminescu și poezia lui Alexandri, se ascunde o întrebare, pe care d-sa însuși nu a pus-o deadreptul înaintea publicului, dar' care rezultă într-o câva din modul d-sale de procedere și care în ori-ce cas este pusă de alții, întrebarea: cine este mai mare poet, Eminescu sau Alexandri?

Întrebarea astfel pusă ne pare din capul locului greșită, și ne pare greșită, fiindcă este unilaterală și — proprie vorbind — o confuzie de cuvinte.

Poet mare! Poet în ce înțeles? Poet în care întindere?

Să ne fie permis a limpedi mai întâiu discuția printr-o paralelă din două literaturi stăine.

Dela Leopardi avem numai 35 de poezii, toate sânt admirabile. Dela Victor Hugo avem sute de poezii, avem și drame, avem și romane, multe sânt contestabile. Cine este mai mare poet, Leopardi sau Victor Hugo?

Neputința de a răspunde dovedește confuzia întrebării.

Dacă este vorba numai de poezia lirică, și încă în lăuntru poeziei lirice, numai de exprimarea cea mai frumoasă a unei adânci melancolii în mijlocul aspirării spre ideal și totdeodată a celei mai amare satire, Leopardi este neajuns și stă deasupra lui Victor Hugo.

Dar' numai de aceasta poate fi vorba? Victor Hugo este incarnarea geniului francez al timpului său în mai toate aspirațiile poetice. Iubirea și ura contemporanilor sei, mândria și vanitatea lor, desrobirea spiritelor de sub jugul clasic și de sub jugul politic, emoțiunea măririlor și căderilor istorice, lupta celor miseri în contra celor prea puternici — toate aceste vibrațiuni ale unei întregi epoci au trecut prin răsfângerea lui Victor Hugo.

Și acum ce înțeles poate avea întrebarea, cine este mai mare poet? Înțelesul de a măsura incommensurabilele, adică nici un înțeles.

Să ne întoarcem acum la ale noastre.

Dacă din cele 60 de poezii ale lui Eminescu, în adâncul lor melancolie și în amărăciunea lor satirică, am lua pe cele mai bune și le-am

Fiind la ordinea zilei raportul comisiei bisericești raportorul dl Fașie referă asupra petiției preoților din Valea-Almașului pentru îmbunătățirea stării preoților și propune: fiindcă cauza aceasta e rezolvată prin concludul congresual 197 din 1878, să se predea simplu consistorului eparchial din Caransebeș.

După o discuție mai scurtă, la care se face din partea dlui Suciu și o contra-propunere, se primesc propunerile comisiei.

Ne mai fiind alte comisii pregătite a raporta, ședința se ridică la 11 oare. Proxima ședință se anunță pe mâine la 9 oare a. m.

Raportul comisiei organizatoare în cauza neconvocării congresului.

Raportul comisiei organizatoare congresuale prezentat în ședința dela 1 Iulie n. în cauza neconvocării congresului prezent la 1/13 Octomvrie 1884 conform §-ului 151 din statutul organic, e după textul protocolului oficial următorul:

Raportorul acestei comisii dep. Ioan Bartolomeu arată, că comisiunea organizatoare, pentru a pute aștepta și judeca obiectul din chestiune a studiat din actele autentice ale consistorului metropolitan modul de convocare a congreselor noastre bisericești începând dela anul convocării primului congres din 1870. Pe baza actelor autentice se constată următoarele: referitor la convocarea primului congres din 1870 nu există în arhiva consistorului metropolitan alt act, afară de protocoalele consistorului metropolitan. Probabil e, că conceptul convocării și notificării congresului este în arhivă arhiepiscopale.

Se află însă în protocolul congresului din 1870 un pasagi, care se referă la convocarea celui congres, și adică cu ocaziunea întăririi statutului organic făcându-se din partea guvernului modificări, și după-cum se vede din dispozițiunile introduse ale statutului organic lit. F) între acele modificări: că convocarea congresului prealabil trebuie notificată, carea congresul din 1870 în gravaminele contra schimbărilor a acceptat-o fără observare. (Vezi pag. 146/7 a prot. congr. 1870).

La anul 1873 fiind scaunul metropolitan vacant: consistorul metropolitan la 21 Iulie înconștințează pe dl ministru de culte, că a convocat congresul electoral pe 7 Septemvrie a aceluiași an și-l roagă a aduce aceasta la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale.

Acestei înconștințări i-a urmat răspunsul ministerului din 19 August 1873 nr. 22.725, în care se comunică, că Maiestatea Sa s'a îndurat prea grațios a lua la înalta cunoscință convocarea congresului.

Devenind la 1874 de nou în vacanță scaunul metropolitan, consistorul metropolitan în reprezentațiunea sa ddto 31 August 1874 nr. 40, arată d-lui ministru de culte, că „s'a aflat îndemnat a convoca congresul pe 15/27 Octomvrie atât pentru alegere, cât și pentru ocuparea sa cu agende de sfera congresului ordinar” și-l roagă să aducă aceasta la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale.

La 11/23 Septemvrie 1874 sosesc rescriptul d-lui ministru de culte nr. 25.595, prin care i-se comunică președintelui consistorului metropolitan, că Maiestatea Sa s'a îndurat prea pune alături cu cele mai bune din sutele de poezii lirice ale lui Alexandri în eleganța lor străveșie și în simplitatea lor gingașă, discuția ar fi cu puțință.

Dar' o asemenea alăturare nu este dreaptă.

Alexandri are o altă însemnătate. În Alexandri vibrează toată inima, toată mișcarea compatrioților sei, câtă s'a putut întrupa într-o formă poetică în starea relativă a poporului nostru de astăzi. Farmecul limbei române în poezia populară — el ni l'a deschis; iubirea omenească și dorul de patrie în limitele celor mulți dintre noi — el le-a intrupat; frumuseța proprie a pământului nostru natal și a aerului nostru — el a descris-o; „chauvinismul” gîntei latine și ura în contra Evreilor — el le reprezintă; când societatea mai cultă a putut avea un teatru în Iași și în București — el a răspuns la această dorință scriindu-i comedii și drame; când a fost chemat poporul să-și jertfescă viața în războiul din urmă — el singur a încălțat ostașii noștri cu rața poeziei.

A lui liră multi-cordă a răsunat la orice adiere ce s'a putut desțepa din mișcarea poporului nostru în mijlocia lui.

În ce stă valoarea unică a lui Alexandri?

În această totalitate a acțiunii sale literare.

„Convorbiri Literare.”

grațios a lua la preafinalta cunoscință convocarea congresului.

Acest congres a ținut alegerea de metropolit și și ședințe ordinare. În ședința din 5 Decemvrie 1874 însă sub nr. prot. 49 a decedat a se proroga în ziua proxima pe anul viitor.

În anul proxim 1875 însă nu s'a întrunit, căci proximal congres s'a ținut abia la 1/13 Octomvrie 1878 între următoarele împrejurări:

Exceleța Sa actualul metropolit la 2 Octomvrie 1877, nr. 146 metr. înșcințează pe ministrul cultelor, că a convocat congresul pe 16/28 Octomvrie 1877, expedând deodată cu această înconștințare și convocatoriile, și îl roagă să aducă aceasta la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale.

La 16 Octomvrie dl ministru de culte și instrucțiune publică prin telegraf îl roagă pe metropolit, a suspenda convocarea făcută până la sosirea rezoluțiunii preafinale.

La 8/20 Octomvrie 1877 e prezentată ordinațiunea d-lui ministru de culte ddto 16 Octomvrie 1877 nr. 26.156, (nr. 161 metr. 2 pl. 1878), în care dă: că nu terminul întrunirii este obiectul de prealabilă notificare, ci înșasi întrunirea congresului și că întrunirea trebuie înșinuată prealabil și așteptată luarea la cunoscință; totdeodată observă dl ministru, că va înconștința pe Exceleța Sa metropolitul despre preafinalta rezoluțiune a Maiestății Sale ceea-ce însă până în anul 1878 n'a urmat. Tot în acea rezoluțiune dl ministru mai observă, că la anul 1874 convocarea s'a notificat de timpuriu. Congresul apoi cu literele metropolitului din 8/20 Octomvrie 1877 a fost revocat.

Exceleța Sa metropolitul apoi la 29 Iulie 1878 sub nr. 113 metr. arată d-lui ministru de culte, că neprimind nici până acum înconștințare despre așteptata preafinalta rezoluțiune, în conștințare cu consistorul metropolitan a aflat de bine și necesar a convoca congresul pe 1/13 Octomvrie 1878.

Prin rescriptul din 14 Septemvrie 1878 nr. 24.182 ministrul înconștințează pe metropolitul, că Maiestatea Sa cu preafinalta rezoluțiune din 12 Septemvrie 1878 datată din Schönbrunn a luat la preagrațioasa cunoscință convocarea congresului pe 1/13 Octomvrie 1878. Exceleța Sa metropolitul în congresul din 1878 face raport despre neîntrunirea congresului prorogat, în care se menționează și cele raportate mai sus.

Congresul sub nr. prot. 272 în ședința din 22 Octomvrie (3 Noemvrie) ia la cunoscință raportul presidial și decide, ca terminul celui perioad congresual să se numere începând dela 1 Octomvrie 1877 până la 1 Octomvrie 1880, când avea a se începe alt perioad.

La 9 August 1880 sub nr. 110 Exceleța Sa metropolitul face arătare d-lui ministru, ca mai sus întrebându-l următoarea construcțiune: „dorese a răspunde îndatoririi mele prin aceea, că voi să convoc congresul pe 1/13 Octomvrie 1880 anunțând, că aș fi făcut alegerile” — și-l roagă să notifice Maiestății Sale această intențiune. Cu rescriptul din 12 Septemvrie 1880 nr. 20.492 răspunde domnul ministru al cultelor Exceleței Sale metropolitului, că Maiestatea Sa cu preafinalta rezoluțiune datată din 10 Septemvrie 1880 a luat la preagrațioasa cunoscință convocarea congresului pe 1/13 Octomvrie 1880. Acest congres însă s'a revocat prin literele metropolitului din 20 Septemvrie 1880 nr. 180 metr. din lipsa materialului pregătit pentru congres și această revocare s'a luat la grațioasa cunoscință de Maiestatea Sa prin preafinalta rezoluțiune din Gödöllő 26 Octomvrie 1880 după rescriptul ministerial ddto 29 Octomvrie 1880 nr. 31.333.

Consistorul metropolitan din 1880 nu s'a ocupat cu această chestiune.

Consistorul din 1881 în ședința din 20 August rezervă congresului a se pronunța asupra neconvocării din 1880 și decide convocarea pe 1/13 Octomvrie 1881.

La 3 Septemvrie 1881 nr. 121 metr. Exceleța Sa metropolitul arată d-lui ministru de culte, că congresul amănat în anul trecut are de cuget să-l convoace la 1/13 Octomvrie 1881.

La 21 Septemvrie (3 Octomvrie) sosesc la metropolie rezoluțiunea ministrului cultelor nr. 29.562, prin care se comunică, că Maiestatea Sa cu preafinalta rezoluțiune din Budapesta 28 Septemvrie 1881 s'a îndurat a lua la preagrațioasa cunoscință convocarea congresului pe 1/13 Octomvrie 1881. A și urmat apoi convocarea.

Congresul din 1881 nu s'a ocupat de fel cu chestiunea convocării respective a neconvocării.

Cel din urmă congres ordinar a fost convocat așadar la a. 1881 pentru perioadul 1881/2, 1882/3 și 1883/4.

Cu 1 Octomvrie 1884 deci s'a început perioadul 1884/5, 1885/6 și 1886/7. Pe acest pe-

riod se exerseră în anul 1884 înainte de 1 Octomvrie, așadar înainte de începerea perioadului prezent și alegerile, cari s'au și îndeplinit.

Pe baza acelei dispozițiuni a statutului organic, care dă, că congresele ordinare au a se urma unul pe altul din trei în trei ani, credincioșii metropoliei noastre așteptau, ca la 1 Octomvrie 1884 să se convoace congresul perioadului 1884—1887.

Această convocare n'a urmat.

Causele întrelăsării se ved din următoarea expunere a cuprinsului actelor privitoare la acest obiect, prezentate de Exceleța Sa Preasfințitul arhiepiscop și metropolit sub nr. 57/1886 metr.

Exceleța Sa metropolitul prin reprezentațiunea sa ddto 26 August 1884 Nr. 43 M. expedată în aceeași zi, comunică dlui ministru de culte și instrucțiune publică, că are de cuget să convoace congresul național pe 1/13 Oct. 1884, care este terminul prescripș de stat. organic; roagă deci pe dl ministru, ca în înțelesul §-lui 151 din stat. organic să binevoiască a aduce la înalta cunoscință a Maiestății Sale Regelui nostru intenționata convocare.

Exceleța Sa ministrul Trefort prin rescriptul din 12/24 Sept. 1884 Nr. 35.214 — prezentat la 16/28 Sept. sub Nr. 67 din 1884 M. — înconștințează pe Exceleța metropolitul, că terminul pe care intenționează Ex. Sa metropolitul convocarea congresului coincide cu timpul serbării de 100 ani a revoluțiunii lui Horia-Cloșca, pentru care răsvrătorii externi — *külföldi* — au provocat oareși-care mișcare, — desigur cunoscută și Ex. Sale metropolitului după-cum afirmă dl ministru — între poporațiunea română a acestei țeri.

Din această cauză, dăce dl ministru, și mai cu seamă având dînsul dorința, ca această coincidență a intenționatei demonstrațiuni cu ținerea congresului să nu poată servi de ansă la interpretări sinistre, ar dori Ex. Sa ministrul, ca congresul să nu se convoace pe 1/13 Oct., ci în luna lui Noemvrie a aceluiași an.

Roagă deci pe Ex. Sa metropolitul, să se învoiască și dînsul cu acest termin și să-l înconștințeze de timpuriu, ca să poată aduce la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale Regelui.

Acest act Ex. Sa metropolitul l'a comunicat consistorului metrop. convocat tocmai în același timp, care a decis a se convoca congresul național-bisericesc pe ziua de 11/23 Noemvrie 1884 și a da expresiune părerii de rău și a adîncii dureri, provocate prin nedreptele suspiciuni, aruncate fără ansă asupra organelor noastre bisericești, care nici odată nu au părăsit terenul legal, păstrând și cultivând simțimentele de loialitate către tron și patrie.

Despre această decisiune a consistorului metropolitan, Ex. Sa metropolitul a înconștințat pe dl ministru al cultelor prin reprezentațiunea din 21 Oct. 1884 Nr. 67 M. expedată la 22 Octomvrie 1884.

Ministrul cultelor cu rezoluțiunea sa ddto 15 Noemvrie 1884 Nr. 41.969 înconștințează pe Ex. Sa metropolitul, că Maiestatea Sa s'a îndurat a lua la cunoscință convocarea congresului pe terminul 11/23 Noemvrie 1884. Această preafinală rezoluțiune e prezentată la 5/17 Noemvrie 1884 sub Nr. 118 M.

Mai era deci un timp disponibil de 6 zile pentru convocarea congresului.

În ziua de 5/17 Noemvrie Ex. Sa metropolitul cere pe cale telegrafică și sfatul Preasfințitelor episcopi eparchiali, dacă poate convoca congresul în acest timp scurt sau ba. Acestia opinează că da, chiar și pe altă zi.

Congresul nu s'a convocat în anul 1884.

Causele neconvocării nici pe ziua de 11/23 Noemvrie 1884 le aflăm expuse în reprezentațiunea Ex. Sale, înaintată la 20 August (1 Sept.) 1885 sub Nr. 118 din 1884 M. dlui ministru al cultelor.

În această reprezentațiune Ex. Sa metropolitul spune, că ajungînd înalta rezoluțiune prea tîrziu în mâinile Ex. Sale, fiind și timpul de iarnă foarte greoiu pentru întrunirea congresului, și temîndu-se că nu se vor întruni membrii, nu l'a putut convoca, roagă deci pe dl ministru a aduce la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale, că are de cuget a convoca congresul împedat la 1/13 Oct. și neconvocat la 11/23 Noemvrie 1884, pe ziua de 1/13 Oct. 1885.

Despre această notificare Excel. Sa metropolitul înconștințează și pe Preasfințitele Lor Părinți episcopi eparchiali.

La 1 Septemvrie (20 Aug.) 1885 întrunindu-se consistorul metropolitan i-s'a comunicat și dînsului toate actele privitoare la convocarea respective neconvocarea congresului. Consistorul cu majoritate de voturi decide a se comunica mîritului congres numai starea afacerii.

Un vot separat dat la protocol cere, ca prelungă comunicarea faptelor întemplate să se exprime regretul congresului pentru neconvocarea acestuia pe ziua de 11/23 Noemvrie 1884 și mă-

ritul congres să facă și el din partea sa un memorandum, în care să-și exprime părerea de rău pentru împedecarea convocării congresului la terminul precis în lege și pentru nedreptele suspiciuni, cu cari se grămădese fără nici o ansă din partea ministrului de culte organele bisericii noastre, în fine cere votul separat, ca convocarea congreselor să se facă deodată cu prealabila înconștințare la locurile mai înalte.

Neprimind Ex. Sa metropolitul răspuns din partea ministrului de culte despre preafinalta rezoluțiune în chestia convocării pe 1/13 Oct. 1885 la 2 Oct. a aceluiași an, înconștințează pe dl ministru, că mai fiind disponibile încă numai 11 zile și sperînd, că la locurile mai înalte nu se va pune nici o pedecă în calea acestei convocări, Ex. Sa metropolitul va expedă convocările la 5 Octomvrie și fără primirea înaltei rezoluțiunii.

Ministrul cu resol. din 30 Octomvrie Nr. 1695 Eln. îl roagă pe Ex. Sa metropolitul să aștepte preafinalta rezoluțiune a Maiestății Sale. A urmat apoi rescriptul ministrului cultelor din 27 Oct. 1885 Nr. 1821 Eln. abia la 18/30 Octomvrie prin urmare cu 5 zile după terminul, care era luat în vedere pentru convocarea congresului. În acest rescript Ex. Sa dl ministru de culte pe baza preafinaltei rezoluțiunii regesci din 27 Oct. 1885 Nr. 1821 Eln. comunică Ex. Sale metropolitului terminul de 1/13 Oct. 1885 pentru convocarea congresului, și că amănarea acestuia pe timp potrivit o află motivată în împrejurările sgomotoase, cari, întrunindu-se congresul, dau ansă la interpretări sinistre.

În modul acesta congresul nu s'a putut convoca nici în anul 1885.

La 12 Aprilie a. c. Ex. Sa metropolitul arătînd consecunțele dănuoase, ce urmează din neîntrunirea congresului acum timp de cinci ani roagă pe Ex. Sa ministrul cultelor prin reprezentațiunea sa Nr. 119/885 M. a aduce la preafinalta cunoscință a Maiestății Sale, că are în vedere a convoca congresul pe ziua de 8/20 Iunie a. c.

Despre aceasta înconștințează la 24 Aprilie a. c. și pe Preasfințitul episcopi eparchiali.

La 7/19 Maiu a. c. sub Nr. 57 M. e prezentat rescriptul ministerului cultelor ddto 17/V 1886 Nr. 997/Eln., prin care înconștințează pe Ex. Sa metropolitul, că Maiestatea Sa preagrațiosul nostru rege cu preafinalta rezoluțiune datată din Budapesta, 17 Maiu 1886 s'a îndurat a lua la preafinalta cunoscință convocarea congresului național bisericesc pe ziua de 8/20 Iunie.

În urma aceasta sub Nr. 57/886 Metr. s'au emis la 24 Maiu a. c. literele convocatoare pentru întrunirea congresului prezent.

Acestea s'au constatat din raportul presidului referitor la această cauză și din actele autentice din arhiva metropolitană.

Pe baza acestora congresul, conform propunerii comisiei, deliberază în unanimitate precum urmează:

Din cele expuse mai sus cu privire la regretabila neregularitate în funcționarea congreselor dela anul 1877 încoace din actele referitoare la convocările și amănările congreselor, congresul constată:

1. că dl ministru ung. reg. de culte și instrucțiune publică în rescriptul seu ddto Octomvrie 1877 Nr. 26156 face o interpretare nouă în privința modalității notificării prealabile către Coroană, și că această interpretare diferă dela praxa usitată mai înainte decătră organele bisericești, și adoptată și din partea înaltului minister ung. reg.

2. că neregularitățile în funcționarea congreselor se pot reduce la următoarele trei cauze:

- a) că în anul 1884 nu s'a făcut de fel convocarea prescrișă, ear' la anul 1880 convocarea a fost revocată;
- b) că în un cas și anume în anul 1877 notificarea prealabilă către guvernul țerii după părerea dlui ministru al cultelor s'a făcut prea tîrziu și în fine
- c) că făcutele notificări despre intenționata convocare a congresului și anume în anii 1884, și 1885 din considerațiuni politice au întîmpinat greutăți din partea guvernului.

Considerînd deci, că o astfel de jignire a funcționării regulate și periodice prescrișe prin lege și statut a congresului, ca organ suprem al bisericii trebuie să provoace o conturbare în întreaga viață a organismului nostru bisericesc, congresul aduce următorul conclud:

I. Congresul însărcinează pe consistorul metropolitan a se adresa către dl ministru ung. reg al cultelor și învățămîntului public cu o reprezentațiune, în care accentuându-se, că interpretarea legii și statutului organic în privința modalității notificărilor prealabile despre convocarea congresului din rescriptul seu ddto 16 Octomvrie 1877 nr. 26,156 este nouă și ea să abate dela interpretarea și praxa usitată până atunci decătră organele bisericii și adoptată chiar

de însuși înaltul minister ung. reg.; accentuându-se mai departe, că congresul nici chiar după modul notificării de mai înainte nu se poate întruni înainte de sosirea preafinaltei rezoluții regale și așa o nouă interpretare pare a nu fi recerută din punct de vedere al interesului de stat; de altă parte procedura intenționată în partea primă a rescriptului sus-numit ar face ilusoriă observarea termenului întrunirii congreselor fixat prin statutul organic pe 1/13 Octomvrie în acel cas, când rezoluțiunea preafinală ar sosi din întâmplare prea târziu: deci congresul roagă pe dl ministru a reveni la usul observat în cele dintâi două perioade ale congresului.

Totodată congresul își exprimă durerea sa, că prin dificultatea întrunirii congreselor noastre bisericesci din împregiurări întrevinute fără concludul bisericii se împedecă funcționarea regulată a supremului organism al bisericii noastre, deoarece nu se poate reconstitui la timpul prescris consistorul metropolitan și nu se pot compune și vota bugetele necesare pentru întreținerea acelui consistor metropolitan; de aceea congresul sperează, că dl ministru condus de bunele sale intențiuni va îngrijii, ca să încungiure în viitor pedecile funcționării regulate a congreselor.

În fine congresul roagă pe dl ministru a fi la preafinalul tron interpretele acelor sentimente de loialitate și alipire către preafinalul tron și patriă, de cari sentimente biserica noastră totdeauna a fost și este inspirată și căpora congresul din incidentele regretabile susamintite, se vede îndemnat a da de nou o expresiune solemnă.

II. Excelența Sa Înalt preasfințitul metropolit se facă prealabila notificare Maiestății Sale cu șese (6) luni înainte de termenul prescris în § 152 din statut. organic pentru întrunirea congresului ordinar.

III. Congresul present, deși convocat la timp neprevădit în statutul organic, fiind congres ordinar, periodul lui se încheie în 30 Septemvrie 1887, ear' periodul congresual viitor de trei ani se începe dela 30 Octomvrie 1887 și durează până la 30 Septemvrie 1890 și pentru acest period au a se eserie alegerile cu observarea dispozițiunii §-lui 150 din statutul organic cel mult în termen de trei luni socotite dela 1 Octomvrie 1887 încolo astfel, ca deputații congresuali să fie aleși până la 31 Decemvrie 1887 și ei să se poată întruni în congres în 1/13 Octomvrie 1888 pentru periodul dela 1 Octomvrie 1887 până la 30 Septemvrie 1890, având a se observa această procedură și la perioadele, ce vor urma dela 1 Octomvrie 1890 încolo.

Câteva cuvinte despre cestiunea naționalităților.

De Ludovic Mocsáry.

(Urmare.)

IV.

Și acum recapitulând toate adresele înșirate, întreb: e acesta limbajul trădătorilor de patrie?

Pentru-ce nu? Pentru-ce să nu fie numai simulație? Îi cunoaștem noi bine, pe noi nu ne vor amăgi ca pe L. M., care nu se sfiește să se falească cu o glorie atât de ieftină — așa vor dice aceia, ce poartă șovinismul în gura mare, dară cred, că oamenii mai serioși vor recunoaște învețăturile, care zac în aceste manifestări. Eu cred, că aceste manifestări sunt sincere. Știu bine, că de multe ori după cele mai călduroase declarații de amor urmează proces de despărțire, cu toate acestea însă singur faptul, că în momentul prim au fost în stare cuvintele mele să trezească în respectivii astfel de sentimente, dovedește, că „în dușmanii de moarte“ ai națiunii maghiare nu există ură adevărată, căci dacă ar exista, nu s'ar fi ascuns nici pe un moment. Dela aceia, pe cari îi urim până la moarte, nu cerem și nu primim afabilitate.

Amăgire? intențiune de seducere se fie în cuprinsul acelor manifestări și cu deosebire în telegrame? Împregiurările ne dovedesc, că această insinuare absurdă și inoportună este o imposibilitate.

Manifestările acele au fos produse în mod spontan la impresiunea primului moment, fără năltă deliberare și de bună seamă fără a prevedea, că ele vor figura în diare și broșuri voante. 'Iar fi lăsat pe respectivii ambițiunea să se demită la astfel de apucături nedemne. Atăta stuție nu am audīt să li se fi imputat vre-odată, năi curând se aude acusa, că sânt prea temerari.

„D'apoi le pare bine, că au aflat în dl L. M. un zvezec, care acum, condus de vanitate, le face avocatul“. Ei bine, dară întrepunerea mea pentru naționalități nu înseamnă, că au câștigat înscie ce poziție însemnată. Durere! nu sânt oan-gură-de-aur, ci numai luptător de rind din-

tr'un partid încă neapt pentru guvern, și afară de aceea în cestiunea de față, chiar propriul meu partid mă desavuează. Aceasta o știu naționalitățile foarte bine și de aceea procateria mea nici nu ar fi meritat, cine scie ce respală și recunoscînță; și cu atăta mai puțin, că ce am putut face și până acuma, tot pe nimica am făcut. De altmintearea ce se ține de valoarea recunoscînței, întru cât mă privește pe mine și nu cauza, eu o primesc cu mulțumită și bucuros, fiindcă mie 'mi-se aduce, dară lipsește un lucru important: lipsesc adevăți invidioși. *Divitiæ opes* rostiores.

Din ovațiunile aduse neînsemnatei mele persoane eu conclud la acel fapt îmbucurător, că nici în cercurile naționalităților nu există pedeci, care ar pute zădărnici înțelegerea reciprocă și împăcarea.

Șovinistii nostri vorbesc de inimi de moarte; așa se vede, că caută pretext pentru propria lor ținută hostilă, pretext pentru a-și pute continua rola, care au primit-o asupra lor. Nu e vorbă, dușmănia și ura neîmpăcată a naționalităților nu pot fi chiar așa intensive, dacă se topește după unul sau două cuvinte amicale rostite de un Maghiar. Acest simptom este cu atăta mai important, pentru-că interpretează dispoziția cercurilor inteligente și chibzuite. Din partea Maghiarilor se recunoaște, ba de multe-ori se accentuează în mod intenționat, că asupra poporului de rind nu ne putem plânge, dar' inteligența, inteligența! Slavă Domnului, că la noi nu există ură de rasă! Astfel de antagonism instinctiv, cum e spre exemplu între Germani și „Erbfeind“-ul lor, la noi nici odată nu a fost și dovada cea mai eclatantă despre aceasta sânt valchisările și slovaciările atât de mult depânse, dar' în fond tot nu prea numeroase, căror în măsură egală corespund maghiarisările între poporul de rind. Dar' vedeți, declarațiunile acele pacifice și binevoitoare vin tocmai dela blăstămata și periculoasa aceea de inteligență. Pe telegramele, epistolele și adresele înșirate vedem subscrși chiar numele acelora, cari sânt stigmatizați ca cei mai periculoși „maghiarofagi, daco-romanisti și omladinisti“. Chiar acestora le-a cădūt nespūs de bine, că au audīt un cuvânt nepre-ocupat și echitabil din rostul unui Maghiar.

(Va urma.)

Convenția comercială provisorie dintre Franța și România.

„Monitorul oficial“ al României publică decretul regal, prin care se dispune, că cu începere dela 19 Iunie (1 Iulie) curent și până la 20 Decemvrie 1886 (1 Ianuarie 1887), se vor aplica produselor de origine franceză, la înțrarea lor în România, tarifele convenționale, cu excepțiunea articolelor cuprinse în următoarea listă:

Făină de grâu de ori-ce calitate.

Făină de secară.

Legume făinoase uscate și făinuri dintr'insele.

Paste făinoase dise „de Italia“.

Ceară brută, albă sau galbenă, de tot felul.

Ceară lucrată, albă sau galbenă, precum: făclii, figuri, flori sau alte preparațiuni de tot felul.

Săpunuri de tot felul, afară de cele de parfumerie.

Piei tăbăcite (*cuir*) ordinare, nedenumite în special.

Lucrări de piele (*cuir*) ordinare, precum: lucrări de cismar, de șelar, de curelar, de cufăr, de piele ordinară, chiar combinate cu alte materii afară de cele enumerate la nr. 7, litera A, a tarifului B, anexat la tratatul de comerț actual dintre România și Germania.

Țesături de lână ordinară, adevăți: învélitori grosolane cu pēr lung (pături, țoluri), postavuri pentru vestiminte grosolane dișe „de Halina“ (aba, zeghe, dimiă); postav brut; covoare de lână de tot felul, cu bucata sau cu metrul.

Lucrări de păsă ordinară, precum: tălpi, șoșoni cu sau fără tălpi și pēlării de păsă ordinară pentru usul țeranilor și al soldaților.

Pânză neînălbită foarte ordinară.

Hârtie și papetărie ordinară, adevăți: hârtie viuță sau altfel, pentru împăchetat, simplă sau cătrănită; carton ordinar; hârtie cu praf de sticlă (*papier de verre*), hârtie cu nășip (*à l'émeri*) și altele asemenea.

Hârtie nedenumită în special.

Lemne de construcțiune.

Lucrări de lemn cu totul ordinar, precum: lucrări de dogar, de dulgher, de strungar, grosolane, brute; lucrări de rotar și alte lucrări de lemn numai dat la rindea sau cioplit; lucrări comune de împletitori de coșuri (*de vannerie*); toate acestea nici vâpsite, nici lustruite (*passés au mordant*), nici date cu lac, nici vernisate, nici poliite (*polis*), nici combinate cu alte materii.

Lucrări de lemn ordinar, precum: lemne tăiate în foi pentru placagiu; parcheturi nemarchetate; toate acestea brute.

Lucrări de lemn fine, precum: scule de menagiu (mobile), parcheturi marchetate, jucării de copii, precum și toate obiectele arătate la cele două paragrafe precedente, vâpsite, lustruite (*passés au mordant*), date cu lac, vernisate, poliite (*polis*), chiar combinate cu metaluri comune, cu piele ordinară, cu trestie, cu papură sau cu alte materii fibroase vegetale.

Petroleu și ulei de șist, brute și rafinate.

Cronică.

Catedra de limba română la universitatea din Cluj. Din n-rul 147 al lui „Buda-pesti Közlöny“ din 1-a Iulie n. extragem următoarea scire: „Consilierul regal Gregor Moldován, fost inspector școlar al comitatului Turda-Arieș este numit profesor de limba și literatura română la universitatea din Cluj“. Își poate gratula universitatea „europeană“ din Cluj, căm o califică domnul ministru al luminării publice.

*

Serata musicală de ieri seara. Avem plăcerea a registra eară un succes raportat de cultivatorii nostri de musică. Domnul profesor G. Dima cu corul reuniunii române de cântări și cu corul seminarial a delectat a seară publică, care de astădată a fost compus din Români din toate părțile (mai toți membrii prezenți ai congresului gr.-or. au fost de față) prin roadele talentului, studiului și străduințelor sale. Atât debutul corurilor amintite, cât și solurile doamnelor Agnes Brote (alt) și Maria Crișian (sopran), a domnului Isaia Popa (bas) și duelele d-lor I. Popa și G. Pop au avut cel mai mare succes posibil. Doamna A. Brote prin vocea d-sale dulce, prin cântecul seu sigur și modul de predare perfect a captivat pe așcultători în sensul adevărat al cuvântului. Cu deosebire tare a plăcut prea frumoasa cântare a lui Beethoven „Nu seacăți lacrimile“, care după aplause frenetice a fost repetată. Doamna M. Crișian ne-a delectat cu o arie pentru sopran din opera „O noapte în Granada“ executând-o într'un mod, care ese din cadrul diletantismului. Asemenea și dl Isaia Popa atât ca bas solo, cât și în duet cu dl George Pop, pot fi mulțumiți de succesul raportat, a cărui palpabilă dovadă au fost aplausele secerate. Prestațiunile corurilor conduse de dl Dima cu multă măiestrie au întrecut așteptările celor prezenți și cu deosebire a publicului ne-sibiian. Mai multe coruri, între care duioasele compozițiuni naționale ale d-lui Dima „fântâna cu trei isvoare“ (corul reuniunii) și „hai în horă de-a juca“ (corul seminarial) au fost cerute cu mare insistență la repetiție. Punctul de culminațiune al serii a fost finalul actului prim din opera „O noapte în Granada“ cântat de corul reuniunii cu acompanimentul orchestrei militare. Dacă nu am fi vădūt înaintea noastră puterile cele mai bune ale reuniunii române de cântări îmbulțite pe podul ceva cam primitiv al pavilionului din grădina „Hermann“, după efectul artistic al cântării, pozitiv am fi fost seduși să credem, că ne aflăm înaintea unei grupe de artiști de profesiune. Nedescriptibilul succes, care l-a avut acest debut ne pune în condeiu următoarea întrebare, pe care o adresăm prietinesce domnului profesor Dima: Oare nu ar fi posibilă o reprisă a întregii opere de Kreutzer „O noapte în Granada“ acum în decursul sesiunii congresului? Un public numeros și mulțumitor, credem, că este asigurat unei astfel de reprezentațiuni. În fine ne mai permitem o observare, pe care o facem în toată bunavoință: Sântem de părerea, că la producțiuni musicale nu este bine să fie programul prea lung. Și de astădată credem, că ar fi fost mai bine dacă punctul ultim al programului „Mugur, mugurel“ ar fi rămas cu totul afară. După finirea programului a urmat joc până la 3 oare dimineața.

*

Personal. Căpitanul de classa I. Georgiu Banciu din regimentul de infanterie Nro. 64 a trecut în pensiuene.

*

Un nou doctor de medicină român. Primim din Viena invitarea la ceremonialul promovării la gradul de doctor în medicina universală a dlui Aurel Demian. Urăm succes și fericire tinerului doctor pe cariera sa frumoasă!

*

Dl Tisza și căsătoriile nelegiuite. În conventul districtual reformat din Komárom, care a fost presidat de ministrul-president, episcopul Papp a declarat, că este de lipsă intervenirea statului pentru a pune stavilă sporirii căsătoriilor nelegiuite. Dl Tisza a răspuns, că și dînsul recunoaște necesitatea unei dispozițiuni legislative în astă privință, dar' e de observat, că cestiunea este împreunată cu mari dificultăți. Am luat notiță despre aceasta, deoarece și în congresul bisericii noastre gr.-or. a fost vorbă despre modul, cum s'ar pute preveni acest simptom de imoralitate, care — cu durere o mărturisim — și la poporul nostru dela sate înflorește. Și în congresul bisericii gr.-or. române s'a amintit necesitatea intervenirii autorităților publice.

*

Darul unui baron din Germania pentru o biserică românească. Ni se scrie: Cercetând prin luna lui Mai dl Baron de Krohn (din Germania) minele din Măgură (comitatul Hunedorii, protopresbiteratul Geoagiului I) și aflând

în ce miserie se află biserica română gr.-or. de acolo, a dăruit pe seama acelei biserici suma de 325 mărci. E de interes a sci, că înainte de asta cu vre-un an și jumătate comuna Măgură a subșternut o rugare la ministrul reg. ung. pentru un ajutor pe seama bisericii, dar' fiind simplă netimbrată, în loc de ajutor 'i-a venit bisericii să plătească pedeapsă de 5 fl.

*

Lupii au mâncat pe hotarul comunei Codlea de lângă Brașov 6 mânzi.

*

Corul studenților români din Cluj a ținut la 30 Iunie n. o ședință solemnă în casina inteligenței rom. din loc, după următorul program: 1. „Cuvânt de deschidere“, rostit de Valeriu Abui stud de cl. VIII. 2. „Colo 'n depărtare“, cuartet de Silcher, intonat de corul vocal. 3. „Rămas bun dela Ardeal“, poezie de I. Vulcan, declamată de Clemente Barbul, stud. de cl. VII. 4. „Dorinna Bella“ de I. Weiss, executată pe violină de Alexandru Bohățel, stud. de cl. VI. 5. „O călătorie către Sec“, descriere prelesă de autorul Iuliu Bacociu, stud. de cl. VII. 6. „Dorul“, poezie de Blarenberg, melodie de C. N. Suțiu, cântată de d-șoara Mariș Nasta. 7. „Dorul femeii în viața socială“, disertațiune prelesă de autorul Valeriu Abui, stud. de cl. VIII. 8. „Te iubesc“, poezie de T. Șerbănescu, musica de V. Humpel, cântată de Ioan Pop sen., stud. de cl. VIII, acompaniat pe violină de Alexandru Bohățel, stud. de cl. VI. 9. „Deșteptarea României“, poezie de V. Alexandri, declamată de d-șoara Mărioara Lăpustean. 10. „Alpen Horn“, de I. Weiss, executată pe violină de Mihail Bohățel, stud. de cl. V. 11. „Rosandra“ poezie de D. Bolintinean, declamată de Valeriu Abui, stud. de cl. VIII. 12. „Marș național intonat“ de corul vocal. 13. „Vorbire de închidere“, rostită de Victor Ancean, stud. de cl. VII.

*

Rumpere de nori s'a întemplat Joi noaptea în Buziaș, în urma căreia întreaga comună și parcul băilor a fost inundat. Paguba cauzată este foarte mare, dar' cura la băi nu s'a întrerupt.

*

Doamna Doctor. La consultările din ședința ultimă a academiei franceze a luat parte și d-na Kowalewszka, care este docentă pentru geometrie și matematica mai înaltă la universitatea din Stockholm. Numita doamnă 'și-a făcut studiile și a obținut diploma de doctor la politehnicul din Zürich.

*

Efectele războiului vamal. „Bomba“ scrie, că consiliul comunal din Brăila a primit propuneri din partea d-lor Hermann Klabund et August Volter din Germania, prin cari solicită a li se ceda un loc din proprietățile numitei comune, spre a construi pe dînsul o fabrică de porcelan, care va purta numele de: „Antăia fabrică română de sobe și de mărfuri de porcelan“. Consiliul comunal, în ședința dela 30 Maiu expirat, a admis propunerea făcută, și a votat o rezoluțiune, prin care se cedează numiților domni o suprafață de teren în lungime și lățime de 40 metri, ear' în total o suprafață de 1600 metri pe islazul Brăilei, pentru construirea dișei fabricii, pe temin de 30 ani, cu condițiune însă, ca după termenul expirat, fabrica să rămână proprietatea comunei Brăila.

*

Export din România în Italia. Vaporul englez Caledonia a pornit din portul Brăila cu 150 boi pentru Italia.

*

Colera în Triest! În noaptea dela 30 Iunie spre 1 Iulie c. n. s'a întemplat ear' un cas suspect de boală cu sfîrșit letal.

*

Greva lucrătorilor din Belgia. Uvrierii și minarii belgiani eară se pun în grevă. După o telegramă din Bruxella, în Hennegan numărul indiviților, care au sistat munca, este de 35.000.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Berlin, 3 Iulie n. „Vossische Zeitung“ anunță, că principele Bulgariei va fi numit în curând locotenent-general a la suite în Prusia.

Paris, 3 Iulie n. Generalul Soussier rămâne în postul de guvernor al Parisului.

Londra, 3 Iulie n. Gladstone a fost ales în Midlothian fără opoziție. Până în 3 Iulie n. dimineața sânt aleși 102 conservativi, 36 Gladstone-ani, 14 unionisti și 8 Parnell-iți. Conservativii au câștigat 5 manpate dela Gladstone-ani, ear' acești patru dela conservativi. Bal-four, Smit, Churchill, Northcote, Hicks-beacht ș. a. dintre conservativi, Duncan, Iacob de Night, Roseve, Herbert și Gladstone dintre Gladstone-ani, Caine, Wodehouse dintre unionisti sânt realeși.

Constantinopol, 3 Iulie n. Poarta a adresat guvernului bulgar o notă telegrafică, în care desaproabă unele pasagiuri din cuvântul de tron al principelui și din adresa sobraniei, care stau în contradicțiune cu învoielile turco-bulgare.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 18 Iunie 1886.

Vendătorii	Cumpărătorii		Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Chrisoveloni	Mendl	Porumb	10,500	60	7.15	Șlep
Dimitriadi	"	"	5300	59 ¹ / ₂	7.12 ¹ / ₂	Caie
"	"	"	3500	58	6.82 ¹ / ₂	"
Grosovici	"	"	4900	59 ³ / ₄	6.95	Șlep
"	"	"	4300	57 ¹ / ₄	6.65	"
Marghiloman	Pauli	"	1000	60 ³ / ₄	7.30	Magazie
Marcopolo	Emberico	Grâu	2000	58 ¹ / ₄	10.50	Caie
"	Petricioni	"	2000	58 ¹ / ₄	10.50	"
Perlea	Pauli	Porumb	300	61	7.15	Magazie

Economic.

Piața din Sibiu, 2 Iulie. Grâu hectolitru 47—80 chilo fl. 5.60 până fl. 6.40, grâu mestecat 68 până 82 chilo fl. 4.40, până fl. 5.20 sēcara 66 până 72 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70, orș 58 până 64 chilo fl. 3.20 până fl. 4.—, ovēs 38 până 45 chilo fl. 1.90 până fl. 2.30, cucuruzul 68 până 47 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, mēlaiul 74 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, sēmēnță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 3.50 până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.50 până fl. 6.50, linteă 78 până 82 chilo fl. 9.— până fl. 10.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 13.—, Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slānina 100 chilo fl. 46.— până fl. 50.—, unsōarea de porc fl. 46.— până fl. 50.—, sēu brut fl. 26.— până fl. 28.—, sēu de lumini fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 50.—, sāpunul fl. 26.— până fl. 28.—, fēn 100 chilo fl. 2.20 până fl. 2.40, cânepa fl. 30.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.50 până fl. 3.25, spirțul p. 100 L. % 26 până 28 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 34 până 40 cr., carnea de porc 38 până 40 cr., carnea de berbec — până — cr., ouē 10 cu 20 până 24 cr.

Tērgul de rīmători în Steinbruch. În 1 Iulie n. s'a notat: unguresci bētrāni grei — cr. până — cr. unguresci grei, tineri 44.— cr. până — cr., de mijloc 45.— cr. până 45¹/₂ cr., ușori 45.— cr. până 46.— cr., marfă țerānească, grea 43.— cr. până 44.— cr., de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., ușoară 44.— cr. până 45.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei 44.— cr. până 44¹/₂ cr., transito de mijloc 44.— cr. până 45.— cr., transito ușori 44.— cr. până 45.— cr., ingrāșați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpenți la gară.

Cursul pieței din Sibiu.

din 3 Iulie st. n. 1886.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.50	vēnd.	8.55
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusesci	"	1.20	"	1.21

Bursa de Budapesta

din 2 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	105.70
" " hārtie " 4%	94.75
Imprumutul cāilor ferate ung.	154.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	120.50
Bonuri rurale ung.	105.25
" " cu cl. de sortare	105.25
" " bānățene-timșene	105.25
" " cu cl. de sortare	105.25
" " transilvane	105.25
" " croato-slavone	105.25
Despāgubire pentru dija ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	121.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.—
Renta de hārtie austriacă	85.10
" " argint austriacă	86.—
" " aur austriacă	117.—
Losurile austr. din 1860	139.—
Acțiunile băncei austro-ungare	869.—
" " de credit ung.	283.75
" " " austr.	277.30
Argintul	—
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina”	101.—
Galbeni împărătesci	5.93
Napoleon-d'ori	9.96
Mārci 100 imp. germane	61.85
Londra 10 Livres sterlingi	125.90

Bursa de Viena

din 2 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	105.70
" " hārtie " 4%	94.75
Imprumutul cāilor ferate ung.	154.50
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	100.80
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—
Bonuri rurale ung.	120.60
" " cu cl. de sortare	105.20
" " bānățene-timșene	105.20
" " cu cl. de sortare	105.10
" " transilvane	105.25
" " croato-slavone	115.20
Despāgubire pentru dija ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	121.15
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.—
Rentă de hārtie austriacă	85.15
" " argint austriacă	85.90
" " aur austriacă	117.35
Losuri austr. din 1860	139.25
Acțiunile băncei austro-ungare	869.—
" " de credit ung.	284.25
" " " austr.	277.60
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'ori	9.98 ¹ / ₂
Mārci 100 imp. germane	61.87 ¹ / ₂
Londra 10 Livres sterlingi	126.—

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	—	vēnd.	—
Rur. conv. (6%)	"	—	"	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a Romāniei	"	-05.	"	10.—
Impr. oraș. București	"	—	"	—
Act. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrișuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	—
Aur	"	15.10	"	—

Avem onoare a aduce la cunoștința onoratului public român, că institutul de credit și economii, societate pe acțiuni „Economul” cu domiciliul în Cluj — strada cărbunilor Nr. 2, a căreia firmă s'a împrotocolat în jurnalul de firme comerciale din partea tribunalului reg. ung. din Cluj cu decisiunea din 25 Maiu a. c. Nr. 4396 și publicat în monitorul central oficios Nr. 50 din 1886, — va începe activitatea sa în 5 Iulie 1886.

Operațiunea institutului se va extinde asupra următoarelor ramuri:

- Primește depuneri spre fructificare cu 5% solvind institutul darea de venit.
- Acoardă împrumuturi pe cambii.
- „ obligațiuni cu cavenți.
- Acoardă împrumuturi prelungă siguranță hipotecară.
- Acoardă împrumuturi pe efecte.
- Face operațiuni și în ramul lombardului.

Atât depunerile, ridicarea lor, cât și împrumuturile, se pot efectui și pe cale postală, și asigurăm pe on. public, că se va observa acuratețā și punctualitate exemplară. [301] 1—1

Direcțiunea institutului de credit și economii „Economul.”

[297] 3—3

Concurs.

Fiind a se deschide cu 1-a Septembrie a. c. st n. școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, prin aceasta se scrie concurs pentru ocuparea a 3 posturi de profesori, dintre care unul va fi numit și director, și a 2 posturi de profesoare, dintre care una va fi numită directoară a internatului.

Doritorii de a ocupa vre-unul dintre posturile de profesori au să se prezente următoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre cualificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea de posturi de profesori la școale civile;
- o arētare în scris despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- arētarea specialității, pentru care este pregătit cu deosebire
- fiind limba română limba de propunere, să dovedească, că posedă perfect limba română în vorbire și în scriere.

Pentru posturile pe profesoare se cere prelungă cualificațiunea amintită mai sus, și cualificațiune specială pentru lucrul de mână și vērștā de cel puțin 20 ani.

Concurenții, cari vor dovedi aptitudine specială în privința cunoașterii și a limbei germane, franceze sau altei specialități de școală, vor avē preferență între cei altcum cu pregătiri egale.

Fiecare concurent, care va fi ales profesor sau profesoară, se obligă a propune

până la maximum de 30 oare pe săptămână.

Cu posturile aceste de profesori sūnt împreunate următoarele beneficii:

- profesorilor salariu anual de câte 700 fl. v. a. și 150 fl. v. a. bani de cuartir;
- profesoarelor, prelungă întreaga întreținere în internat, (cost, locuință, încălzit, luminat, spēlat) salariu anual de 400 fl. v. a.;
- profesorului, numit director, adaus la salariu de 100 fl. pe an, și adaus de 50 fl. pe an la banii de cuartir, eventual cuartir corespunzător în natură;
- profesoara, numită directoară a internatului, adaus la salariu de 100 fl. v. a. pe an.

Concursul însoțit de documentele

numite mai sus, să se prezente subsemnatului comitet până la 31 Iulie st. n. a. c.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută la Sibiu în 16 Iunie st. n. 1886.

Iacob Bologa,
v.-pres.

Dr. D. P. Barciannu,
secretar.

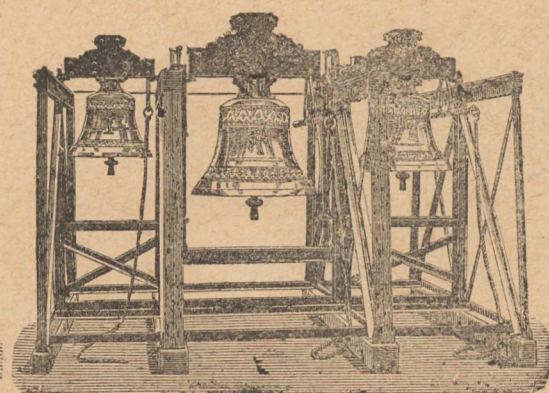
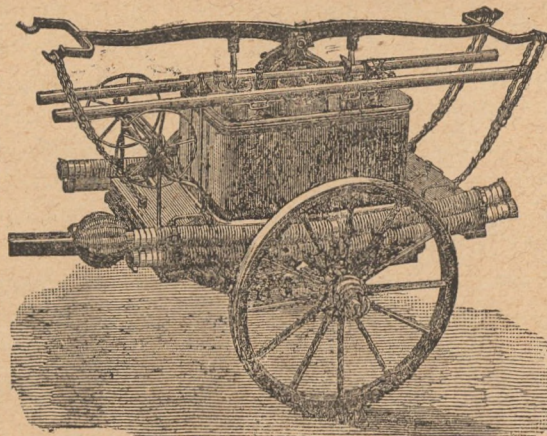
Se caută un învățăcel

în prāvālia cu mārfuluri mixte a domnului Bucur Popovici, comerciant în Hațeg.

[300] 1—3

Clopote și tulumbe (pompe).

[298] 2—6

Clopote și tulumbe (pompe)

de toate mārurile după construcțiunile cele mai bune, confecționate în mod solid din cositor și aramă, fără părți din fer vērsat; aparate și instrumente pentru pompieri se află ieftine, eventual plătibile în rate la

Wilhelm Gottschling,

fabricant de tulumbe, clopote și mārfuluri de metal,
Sibiu, Poschengasse Nr. 11.

Lucrări și reparaturi aparținătoare acestei specialități se efectuează iute, prompt și ieftin.

Pentru societățile de pompieri.

Premii pentru școlari!

Din

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”

au apărut până acum:

1. **Pădureanca.** Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș. elegant. Un exemplar 40 cr. sau 1 leu nou.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 15 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 15 bani.
4. **Pipēruș Pētru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
5. **Păcală și Tāndālă.** Anecdōtă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legānat.** Poveste de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 8 cr. sau 50 bani.
8. **Colăcāritul.** Obiceiurile țeranilor romāni la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 40 bani.
9. **Fica a nouē mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Indērētnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 20 bani.
13. **Blāstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Nāsēudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 15 bani.
14. **Bunica** de Bojena Nēmcoṽā, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar 1 fl. sau 3 lei noi.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bētrāni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frēmēntări de limbă, adunate de Gr. Sima a lui Iōn. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pāmēntul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **O sūtā de ani.** Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
19. **Cāldārușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tānāsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
21. **Un pețitor indērētnic.** Novellă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
22. **Prietinul meu Vēnturā-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
23. **Scāpērātoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
25. **Strigoica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Celor ce cumpēră un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vēndētorilor, se dă rabatul cuvenit.

[298] 8

Testimoniu pentru școale populare una sūtă 80 cr.